

۱۴۸۹۸۷۰

آموزش دوتار

موسیقی مازندران

دوره‌ی ابتدایی و متوسطه

تهیه و تنظیم

نجمی احمدی

انتشارات سرود

www.ketab.ir

سرشناسه : احمدی، نبی، ۱۳۴۵-
 عنوان و نام پدیدآور : آموزش دوتار (موسیقی مازندران) دوره‌ی ابتدایی
 و متوسطه/ تهیه و تنظیم نبی احمدی.
 وضعیت ویراست : ویراست ۲.
 مشخصات نشر : تهران : سرو، ۱۳۹۶.
 مشخصات ظاهری : ۱۱۳ص: مصور، ۲۹×۲۲ س.م.
 شابم : 979-0-802625-19-8
 وضعیت فهرست‌نویسی : فیبا
 موضوع : موسیقی محلی ایرانی -- مازندران
 موضوع : Folk music -- Iran -- Mazandaran
 رده‌بندی کنگره : ۱۳۹۶/الف۳۱۸/MT۱۸۲
 رده‌بندی دیویی : ۷۸۹/۹۲۲
 شماره کتابشناسی ملی : ۴۶۲۴۵۶۶

انتشارات سرود
 تهران - میدان هفتم تیر - ابتدای بهار شیراز - شماره ۱۴
 تلفن: ۸۸۸۳۶۱۰۴ و ۵۹۱-۲ - ۸۸۱ - ورنگا : ۸۸۳۰۸۹۲۴

آموزش دوتار نبی احمدی
 (موسیقی مازندران - دوره ابتدایی و متوسطه)
 طرح جلد : کانون تبلیغاتی ری‌را (مجتبی رمضانی)
 عکاسی : عطاءاله دل‌آرا
 نت‌نویسی و صفحه‌آرایی : الهه ابوالحسنی
 نوبت چاپ : چهارم - ۱۳۹۹
 تیراژ : ۳۰۰ نسخه

شابم: ۹۷۹-۰-۸۰۲۶۲۵-۱۹-۸ ISMN: 979-0-802625-19-8

حق چاپ و نشر برای انتشارات سرود محفوظ است.

قیمت: ۷۰,۰۰۰ تومان

فایل صوتی کتاب را از این کانال دریافت کنید
 @soroodpublications

فهرست

۱. پیش گفتار ۵
۲. دوتار مازندران در گذر زمان ۷
۳. شیوه ی دست گرفتن ساز ۱۸
۴. شیوه ی نشستن ۱۹
۵. وضعیت دست راست و چپ در حالت کلی ۱۹
۶. شیوه ی قرار گرفتن دست راست روی ساز ۲۰
۷. شیوه ی قرار گرفتن دست چپ روی ساز ۲۱
۸. شیوه ی انداختن سیم دوتار ۲۲
۹. شیوه ی بستن پرده ی دوتار ۲۲
۱۰. کوک دوتار ۲۳
۱۱. دوتار از تمام رخ و نیم رخ ۲۴
۱۲. توضیحات تئوری مورد نیاز ۲۵
۱۳. نشانه ها ۲۹
۱۴. ریتم خوانی و سرمشق های مضرب با تقسیم صدی ساده ۳۰
۱۵. ریتم خوانی و سرمشق های مضرب با تقسیم های ترکیبی ۳۳
۱۶. ریتم خوانی و سرمشق های مضرب با تقسیم های لنگ (مختلط) ۳۲
۱۷. تمرین های ساده روی فاصله های مختلف ۳۴
۱۸. تمرین مضرب پیوسته ۳۷
۱۹. بلبل سردار ۳۹
۲۰. بلبل سردار به شکل دیگر ۴۰
۲۱. عباس مسکین ۴۲
۲۲. نرگس قله پانی ۴۶
۲۳. ابر بیه هوار ۴۸
۲۴. حسین خان ۵۰
۲۵. ای خدامه یار ۵۲
۲۶. مشتی ۵۴
۲۷. قطعه ای در هرایی مربوط به شرق مازندران ۵۸
۲۸. چله ای از هرایی ۶۰
۲۹. قسمت دوم صنم جان ۶۲
۳۰. دختر خاله ته وه بمیرم ۶۴
۳۱. طیه جان ۶۶
۳۲. لحن کجوری ۶۸
۳۳. جان لاره لاره ۷۰
۳۴. ام لایلا (منظومه ی تفنگ قد کوتاه) ۷۲
۳۵. نماشون سرا ۷۴
۳۶. بلارم شه دلخواره ۷۶
۳۷. لمپاسو ۷۸
۳۸. آهو آهولار ۸۰
۳۹. ماه ننه ۸۲
۴۰. فاطمه مسکین ۸۴
۴۱. غریبه مه یار ۸۶
۴۲. مریم طلا ۸۸
۴۳. جمیله ۹۰
۴۴. کرماشو ۹۲
۴۵. لایلا خانم ۹۴
۴۶. لاره لاره ۹۶
۴۷. حجت غلامی (حجت یاغی) ۹۸
۴۸. طالب ۱۰۲
۴۹. صنم آواز ۱۰۶
۵۰. آق ننه ۱۰۸
۵۱. چار ییداری سال ۱۱۰
۵۲. غریبی یار ۱۱۲

پیش گفتار

دوتار از دیرباز در موسیقی مازندران نقش برجسته ای داشته و نوازندگان این ساز نیز خود خواننده بودند از این رو در مجالس و محافل موسیقی از شهرت خاص برخوردار بودند. از جمله نوازندگان دوتار استاد نظام شکارچیان را می توان نام برد که به رحمت ایزدی پیوست. از ایشان اجراهای زیادی موجود است که با صدای خودشان ضبط گردید که صلابت و اصالت اجرای آن از ویژگیهای ممتاز اوست.

همچنین دوتار نوازان بزرگی چون محمدرضا اسحاقی و ارزمون شکارچیان فعالیت می کنند که هنرجویان زیادی در مکتب آنها آموزش می بینند.

از سال ۱۳۸۰ پیش وقتی از تجربیات استاد محمدرضا اسحاقی بهره مند می شدم تصمیم گرفتم جهت آموزش دوتار شیوه ای علمی بکار ببرم تا مدرسین و نوازندگان این ساز بتوانند با بکارگیری آن، انتقال مفاهیم و اصول فراگیری آن را برای هنرجویان سهل و آسان سازند. لذا تصمیم گرفتم برای بالا بردن سطح اطلاعاتم از تجربیات اساتید گذشته استفاده نمایم تا آنکه هم اکنون به لطف و یاری حق و تشویق و ترغیب استاد محمدرضا اسحاقی و هنرمند ارجمند استاد احمد محسن پور این مجموعه در دسترس علاقمندان می باشد.

از آنجا که نوازندگان دوتار آهسته آهسته خود را به طور شفاهی از نسلی به نسلی دیگر انتقال دادند، فرآیند آن نوازندگانی هستند که امروزه خوش شاد دوتار می سازند و هم می نوازند، در خصوص آموزش این ساز نظرات و سلیق مختلفی دارند. در این مجلد ضمن اینکه از تجربیات آنها استفاده شده است سعی کردم با توجه به معیارهای علمی و عملی آن را ثبت نمایم. مجموعه حاضر این گونه است که مشتاق یادگیری دوتار، پله به پله با تمرین های ساده تر آماده شده پیوسته تمرین ها پیچیده تر می شود تا اینکه به تمام آن چه که برای نوازندگی دوتار لازم است دست می یابد.

در این کتاب علاوه بر کوشش جهت بکارگیری روش ساده و روان جهت فراگیری و کاربرد علمی بعضی از نغمه های مازندرانی نیز مکتوب شده اند. علایم استفاده شده نیز همانند دیگر کتابهای آموزشی می باشد و سعی شده در هنگام استفاده از کتاب، برای آن دسته از علاقمندان که با استفاده از سازهای هم خانواده دوتار هستند مشکلی از جهت علامت گذاری پیش نیاید. امید که مجموعه ی حاضر مورد قبول طبع بلند صاحب نظران و علاقمندان قرار گیرد و گامی باشد در جهت اعتلای هرچه بیشتر فرهنگ و هنر این مرز و بوم.

در پایان لازم می دانم از زحمات دلسوزانه ی دوست بزرگوارم محمدرضا گرگین زاده تشکر نمایم که اگر سعی و تلاش ایشان نبود این مجموعه به سرانجام نمی رسید و همچنین از مساعدت و همراهی هنرمند ارجمند احمد محسن پور که هم در بازخوانی ترانه ها سعی و اهتمام ورزیدند و هم مشوق من در نوشتن این مجموعه بودند و از دوست و هنرمند عزیز نیما فریدونی برای حوصله ای که در نت نویسی و گاه بازنویسی مطالب به خرج داد و این کار را مسوولانه به انجام رسانید و از همسرم به خاطر بازخوانی اشعار محلی و برگردان آن ها به فارسی بسیار سپاسگزارم.